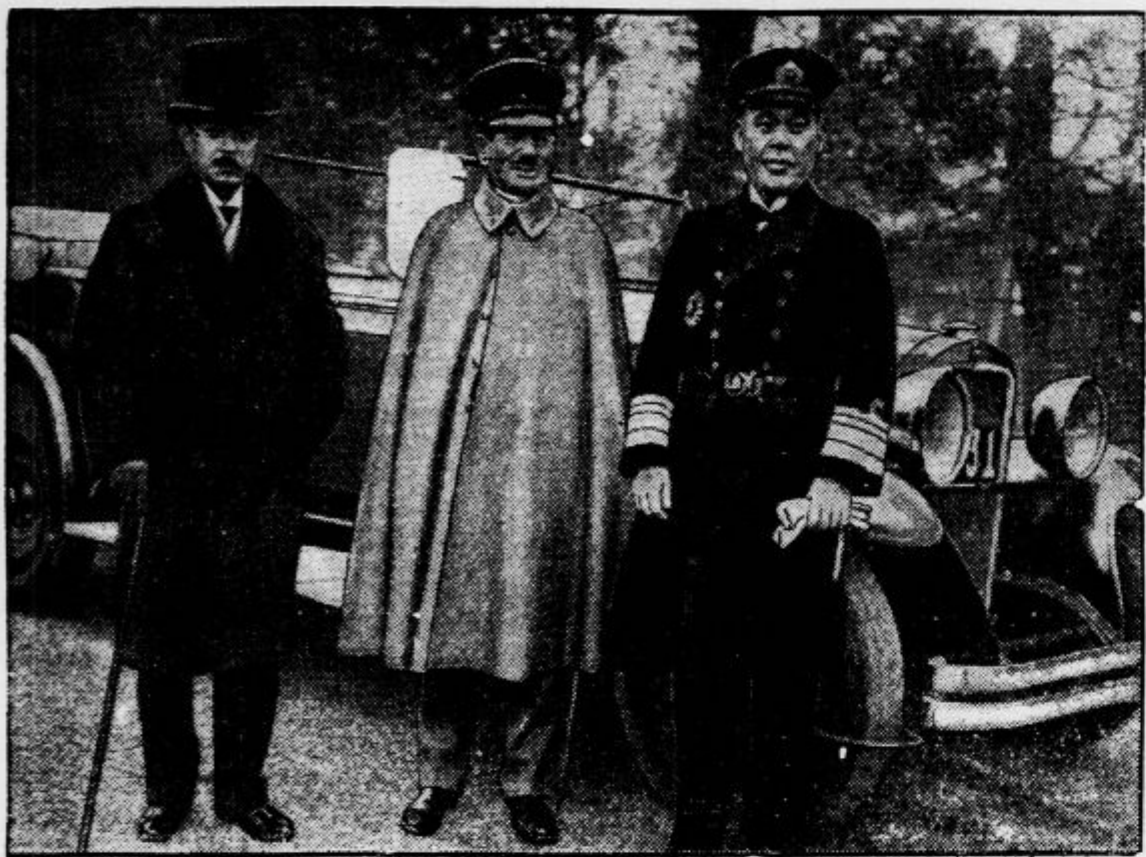

Iz življenja in sveta

Japonska delegacija za razorožitveno konferenco

Japonska vlada je imenovala svoje delegate za razorožitveno posvetovanje: poslanika v Bruslju Sato (levo), generala Matsui (v sredi) in viceadmirala Nagano (desno)

Finska in prohibicija

Ljudsko glasovanje proti prohibiciji — Zanimivosti tihotapstva z alkoholom

Ljudsko glasovanje se je izreklo na Finskem s 70 odstotki glasov za odpravo prohibicije, ki je veljala že 12 let v tej državi. To glasovanje nima zakonodajne moči kakor n. pr. v Nemčiji, temveč samo posvetovalno, a stvar je vendarle odločena, kajti vlada sama je sprevidela, da imata država in ljudstvo od prohibicijskega zakona samo škodo. Prvič so odpadli državni dohodki iz uvoznih carin na alkoholne pijače, drugič je imela sto milijonov stroške za zasledovanje tihotapstva z alkoholom in vzdrževanje prenapolnjenih ječ, tretjič je ljudstvo vendarle imelo alkohola na razpolago, kolikor ga je hotelo, samo da ga je plačevalo po horendnih cenah.

Poznavalci finskih razmer pravijo, da je trgovina z alkoholnimi pijačami tako po mestih kakor na deželi cvetela kakor nikoli prej in niti se ni tako skrivala kakor n. pr. v Ameriki, temveč se je vršila v vsej javnosti. Ni bilo javnega lokala, gostilne, hotela ali kavarne, kjer bi za dober denar ne dobil svoje čaše rumca, žganja ali vina, na morju izven zaščitne cone so bila stacionirana cela brodovja ladij, ki so prevažale samo alkohol iz sosednih držav in cele ribiške naselbine so se bavile izključno s tem, da so tovorile prepovedano pijačo s teh ladij v notranjost dežele. Tem domaćim tihotapcem so posli tako cveteli,

da so pri ljudskem glasovanju skoraj sami oddali tistih 30 odstotkov glasov, ki so se izrekli za obdržanje prohibicijskega zakona...

Finska je sicer svojetasno sklenila pogodbo s sosednimi baltičnimi državami, da sme s svojimi stražnimi ladjami zasledovati in preiskati tudi izven tromiljske cone ladje pod zastavo teh držav, ki bi bile stražnikom sumljive, toda tihotapci so si znali pomagati enostavno tako, da so pluli pod zastavo drugih držav in finske oblasti jim niso moge ničesar. Godilo se je celo, da je pristal n. pr. v pristanišču glavnega mesta Helsinka nemški parnik, ki je bil do vrha natovoren s spirituozi. Finske oblasti jih na ladji, ki je bila smatrana za nemška tla, niso mogli zapleniti in tihotapci jih tudi niso iztovorili — pač pa so žejni Finci lahko nemoteno prihajali na ladjo in pospravljali tam tekočo zalogo na licu mesta.

Po drugi strani je finska obala tako dolga in tako razčlenjena, pred njo leži toliko otokov, da bi bila uspešna stražna služba onemogočena še stokrat večjemu brodovju nego ga ima za to svrha na razpolago finska država. Posebno v temnem zimskem času niso mogli čuvarki finske obale napram tihotapcem opraviti ničesar. Prohibicijski zakon pod temi okoliščinami je bil torej nesmisel in to je sprevidela tudi finska vlada, ki ga je dala sedaj ljudstvu v odločitev s tihim upanjem, da se bo izreklo proti njemu.

Sonce in nikotin

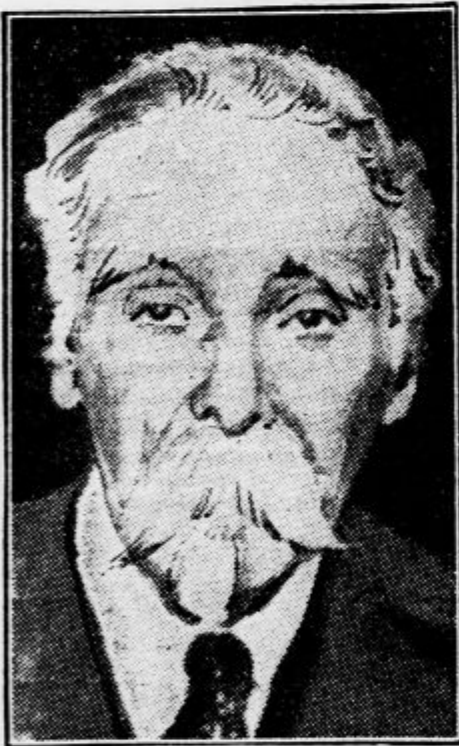
Indski kemik dr. Pusa priporoča nov postopek za zmanjšanje nikotina v tobaku. Kemik je dognal s poskusi, da izgube tobakični listi mnogo nikotina, če se sijo na soncu. Poleg tega ima tobak po tem postopku lepšo barvo kakor sicer.

Röntgen namestu prstnih odtisov

Nov postopek za ugotavljanje istovetnosti je napravil washingtonski zdravnik Poole. Namestu doslej običajnih prstnih odtisov, se poslužuje röntgenske fotografije nosne kosti. Strojnik listi poročajo, da so na ta način izvršili že mnogo slik, ki popolnoma odgovarjajo svojemu namenu. Nosna kost ima svojstvo, da se ne ponavlja v nobenem primeru, niti ne pri še tako podobnih dvojčkih. Poleg tega se lok nosne kosti nikoli ne spremeni.

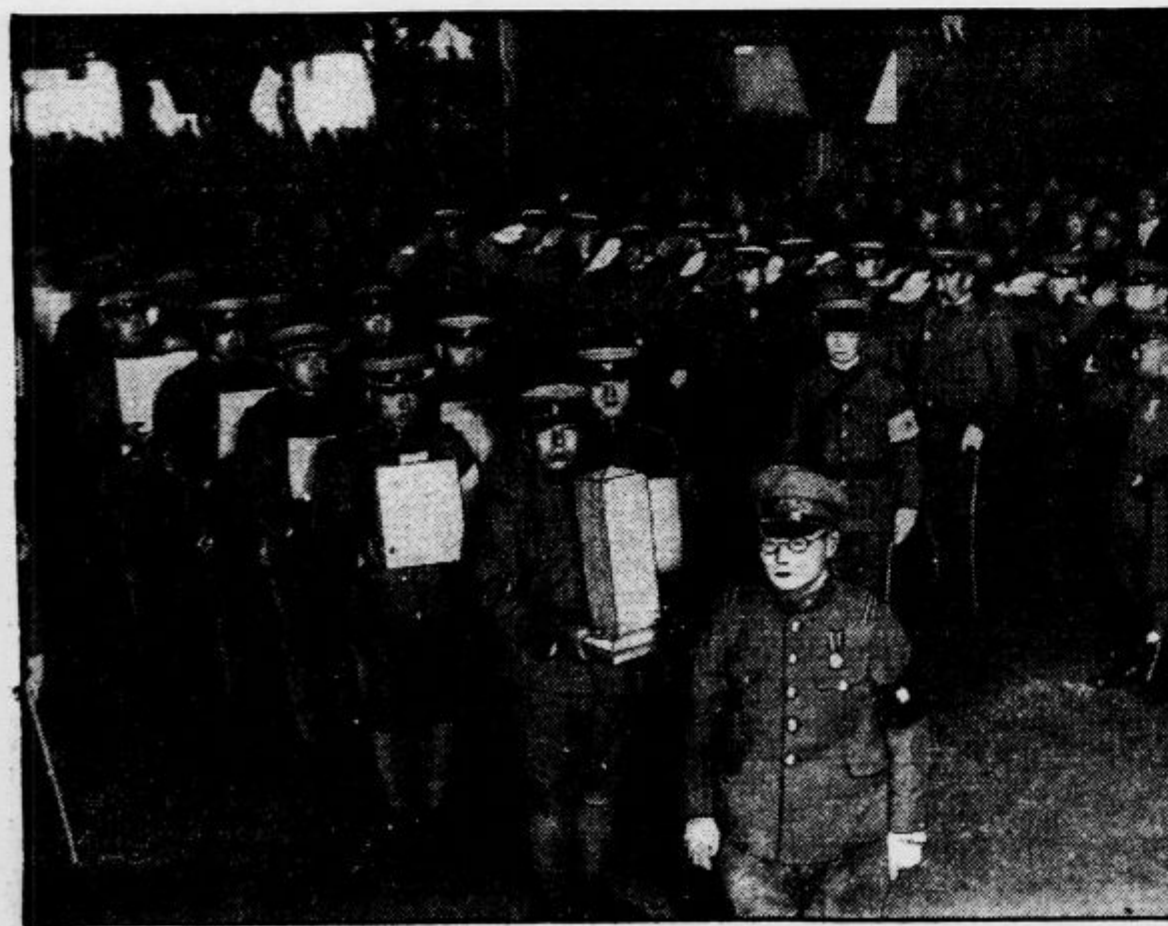
Italijanski grad zgorel

Bliža Napoli je zgorel kraljevi grad Capo di Monte. Ogenj je uničil dragoceno starinsko pohištvo in stare slike. Gmožna škoda je ogromna. Preiskava je ugotovila, da je izbruhnil požar zaradi kratkega stika.

General Pau, o čigar smrti smo že poročali

Tako časte Japonci svoje padle vojake

Po japonskih verskih nazorih morajo biti vsi vojaki, padli v vojni, pokopani v japonski zemlji. Zato morajo prepeljati pepel vseh japonskih žrtev vojne v Mandžuriji v domovino, kjer izroče žana svojim.

Kako so aretirali Gandhija

O Gandhijevi aretaciji 4. t. m. poročajo naslednje podrobnosti: Ob 3. zjutraj je privozil pred Gandhijev stan »Manibhuvan« v Bombayju policijski avto, iz katerega sta izstopila dva komisarja in štirje uradniki. Med Mahatmami učenci in učenkami je nastalo veliko vznemirjenje, vsi so hoteli priti do njegovega šotara, pa so jim to preprečili.

Mahatmo so zbudili takoj. Ker je ponedeljek dan, ko molči, se je samo nasmešnil policijskemu komisarju, ki mu je izročil aretacijsko povelje, v katerem je stalo samo to, da se aretacija odredi »iz dobrih in zadostnih razlogov«.

Komisar je dal Gandhiju pol ure časa, da se opravi in poslovi od svojih pristašev. Preden so ga odpeljali z avtom, je napisal predsedniku indskega kongresa Patelu pismo naslednje vsebine: »Ljubi Valah! ha, božja milost je neizmerna. Prosim, na govarjaj ljudstvo, naj nikoli ne opusti pota resnice in nenasilnosti in naj bo vedno pripravljen, da žrtvuje življenje in vse, da doseže samostojnost«.

V hipu aretacije ni bilo razen omenjenih policijskih uradnikov nobenega policista na spregled. Takoj na to pa so zasedli oddelki z bambusovkami oboroženih redarjev vse važne prometne točke v Bombayju, kefor da so zrasli iz tal. Ob 3.50 se je odpeljal Gandhi v spremstvu dveh policijskih častnikov in zdravnikov proti ječi Jervada pri Puni med neprestanim vzklikanjem njegovih pristašev: »Naj živi Gandhi!« Avto je izginil hitro v noč.

Pomemben francoski obisk v Londonu

Filip Berthelot,

državni podtajnik vnanjega ministrstva, je dospel v London, kjer bo otvoril francosko umetnostno razstavo. Njegov obisk pa je pomemben zaradi tega, ker bo istočasno konferiral glede nameravanega sestanka med Lavalom in Mac Donaldom.

Zaščitna barva proti komarjem

Na vseučilišču v Cambridgeu so izvršili številne poskuse, da bi našli primerno sredstvo proti komarjem (moskitom), ki v južnih deželah tako trpinčijo ljudi.

Med drugim so jim nastavili 17 skatel v različnih barvah. Komarji so se zbirali najrajši v škaflo modre barve, manj v rdečo, črno in sivo, še manj v belo, zeleno in vijetno. V škaflo rumene barve pa sploh ni priletel noben komar navzlic čestim poskusom.

To se pravi, da je v tropskih deželah iz tega razloga najbolje nositi rumeno obleko in se zavarovati proti moskitom z rumenimi mrežami namesto z dosedanjimi belimi.

Abesinski prestolonaslednik v Parizu

Na lyonskem kolodvoru: levo od princa maršal Franchet D'Esperey, desno mornariški minister Dumont

Prva jeklena cesta v ČSR

Ze lani so poskušali v Pragi pred Masarykovim kolodvorom tlakovati cesto z betonom, katerega so pokrili s tenkimi jeklenimi ploščami. Poskus se je zadovoljivo obnesel in v kratkem bodo tlakovali v Pragi celo avtomobilsko cesto z jeklom. To bo prvi primer jeklene ceste v Českoslovaški in sploh v srednji Evropi.

Skrb za brezposelne v ČSR

Čeprav je brezposelnost na Českoslovaškem v primeri z drugimi državami na nizki stopnji, se vendar vlada močno zanima zanje in v zadnjem času je sklenila razdeliti med nje 500 vagonov premoga iz državnih prometovnikov v severni Češki.

Francoski tanki v Siriji

Oddelek francoskih tankov pred vojašnico v Damasku

Ob priliki zadnjih volitev v Siriji je prišlo v Damasku do ostrih nemirov in demonstracij ter je moralo posredovati francosko vojaštvo z oklopnimi avtomobili in tanki. Bilo je več mrtvih in ranjenih.

Komat, eden najvažnejših izumov

Neki nemški avtor je poskušal pred kratkim v obsežni razpravi dokazati, da spada izumitev komata za vprego živali med največja dejanja v zgodovini človeštva. Dokler človek ni izumil te priprave, konji n. pr. niso bili sposobni vlačiti težke bremena in človek sam je igral vlogo vlačilnega sužnja. Kdo je bil tisti mož, ki je komat izumil, nam ni več znano, vemo pa, da je beseda sama na sebi staroslovanskega izvora in da so jo prevzeli n. pr. Nemci s pripravo vred od Slovanov.

Še važnejšo pridobitev pa je človestvu poklonil istotako neznani mož, ki je kot prvi ukrotil konja in ga vzgojil za delo.

Japonci bi radi „osamosvojili“ Mandžurijo

General Changtunghui,

ki je proglasil nezavisno mandžursko republiko in pozval oblasti, naj bojkotirajo ukaze nankinske in pekinške vlade. General je tudi izjavil, da se bo pogajal z Japonci za sklenitev gospodarske in politične zveze.

Svetovni kongres potepuhov

Konec leta 1931. se je vršil v Parizu svetovni kongres potepuhov. Na zborovanju so se zbrali zastopniki 22 držav. Kongresu je predsedoval češkoslovaški pesnik Sonka, ki se piše z meščanskim imenom Hugo Sonnenschein.

Groteskna internacionala potepuhov predstavlja poskus organizacije za zaščito anarhističnih elementov, ki jih je močno razočaral ruski komunizem. Pravila društva potepuhov določajo, da nima organizacija nobenega drugega namena kakor služiti svobodi. »Veliki forum bratov, kakor se imenuje izvrševalni odbor potepuške internacionale, je sklenil ostro nastopiti proti kakršnekoli poskusu »razstavljanja revščine«. Izrekel se je tudi proti komercializaciji, ki jo vrše nad vagabundi filmski režiserji in pisatelji romanov. Za slučaj potrebe so napovedali potepuhi celo bojno demonstracijo. Končno se je kongres izrekel proti vsakršni obliki tajne organizacije, proti znakom in uniformiranju. Trečji kongres vagabundov bo 1933 v Kalkuti.

Katalonske znamke

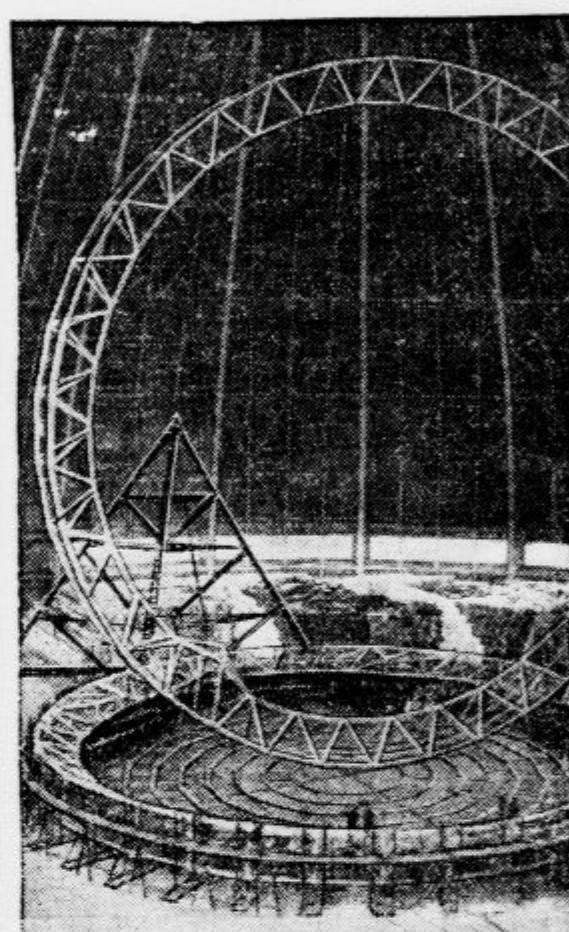

Ob priliki 900letnice obstoja samostara Montserrat je izdala Katalonija lastne znamke s sliko samostana. (V tedenski reviji »Življenje in svet« izhaja zanimiva serija sestavkov: Znamke pripovedujejo)

Znižanje zavarovalnih premij za nekadilce

Angleške in švicarske zavarovalnice so znižale plačilne postavke za nekadilce in nepivce, ki jih štejejo v kader svojih zavarovancev. Do tega znižanja je zavarovalne družbe napotila izkušnja, da so ljudje te vrste mnogo hvaležnejši objekti zavarovanja kakor tisti, ki mnogo kadijo in nezmerno pijejo. Vendar pa se zavarovane znižajo premije šele potem, ko zavarovanece dokaže, da se vzdržuje pijačo in da ne kadi tobaka.

Amerika gradi največji trakoplov na svetu

V Akronu (Ohio) grade ogromen trakoplov za vojno mornarico, ki bo največji na svetu

Toscanini obolel

Italijanski dirigent Arturo Toscanini je nedavno pred časom odpovedal svojo pogodbo z newyorškim filharmoničnim orkestrom. Vzoki te odpovedi so bolezenskega značaja. Toscanini, ki je bil na daljši dirigentski turneji, je začutil resne bolečine v desnici. Najprej se je zaupal prvotnemu ameriškega strokovnjaku za bolezni v rokah, in ta ga je opozoril, da mora roki nemudoma privoščiti počitek, v nasprotnem primeru bi se bolezen lahko razvila do stopnje, ki bi zahtevala amputacijo.

Toscanini je zdravnikova izjava močno potrdila, ker bi pomenila amputacija njegove desnice konec njegove dirigentske kariere. Zato je zapustil Ameriko in se vkrval za vojnjo v domovino. Slovo od Amerike je bilo slavnemu dirigentu zelo težko, saj je žel s svojimi zadnjimi koncerti velikanske triumfe. Pri zadnji produkciji pa ga je zaradi bolečin v roki napadla omedlevica in so morali program skrajšati, da niso koncerta odpovedali.

Javne justifikacije v Italiji

2. t. m. se je izvršila v Caltanissetti na Siciliji prva justifikacija navadnega zločinca po fašističnem kazenskem zakoniku. Na smrt je bil obsojen neki rudar, ki je posilil in usmrtil nekega dečka. Prošnjo za pomilostitev so mu odklonili in dve uri pozneje so ga že usmrtili z ustrelitvijo v hrbet. Zgodilo se je to na odprtem polju, tako da je imel vsakdo dostop k justifikaciji, kar je bilo tudi javno razglašeno.

To je za fašistično Italijo zelo značilna novotarija, kajti v drugih državah stremijo za tem, da se priložnosti za posuževanje ljudstva čim bolj zmanjšajo. Vendar je bilo navzočih samo nekoliko sto oseb, kakor razočarano poročajo fašistični žurnalisti.

Zanimivo je tudi to, da justifikacije ni izvršil odred fašistične milice kakor doslej, temveč da so poslali iz Rima četo tamonjskih mestnih policistov. Zakaj so milici snedli to priliko, da bi jo, kakor običajno, pozneje hvalili zaradi njenega »junaškega zadržanja« med justifikacijo, ni znano.

Vsak dan ena

»Da si vsaj malo pohitela, bi gotovo ne zamudila!«

»Da se ni tebi tako mudilo, ne bi bilo treba čakati tako dolgo na prihajajoči vlak!«

